

Anvisning för planerare: brandvärnare i bostadshusens allmänna lokaler

Enligt räddningslagen (379/2011, 17 §) ska lägenheten utrustas med ett tillräckligt antal brandvärnare eller andra anordningar som i ett så tidigt skede som möjligt upptäcker en begynnande brand och varnar dem som vistas i lägenheten. Syftet med brandvärnaren är endast att varna personer som befinner sig i samma lägenhet, inte till exempel personer i en annan brandcell, såsom grannbostaden eller trapphuset.

(Räddningslagen 379/2011, 17 §).

Utrymningssäkerhet i bostadshus

Utrymningssäkerheten i ett bostadshus förverkligas i allmänhet genom att varje lägenhet bildar en egen brandcell. Då begränsas branden i en lägenhet till lägenheten i fråga och sprider sig i allmänhet inte till intilliggande eller ovanförliggande brandceller, såsom grannlägenheter eller trapphus. I en brinnande lägenhet ska de som är på plats i allmänhet lämna lägenheten och ta sig till en säker plats. Personer i andra lägenheter är fortfarande trygga i sina lägenheter och behöver i allmänhet inte lämna sina lägenheter eller byggnaden.

Vid en brand i trapphuset kan det vara livsfarligt att gå ut i trapphuset och det är säkrast är att hålla sig skyddad inne i den egna lägenheten. En brandvärnare som placerats i trapphuset kan vid larm leda de boende att felaktigt lämna sina lägenheter och gå ut i det rökiga trapphuset.

Räddningsverkets perspektiv

Lägenheter ska utrustas med brandvärnare (Räddningslagen 379/2011, 17 § och Miljöministeriets förordning om byggnaders brandsäkerhet 848/2017, 38 §). Installation av brandvärnare i andra lokaler än lägenheter i bostadshusets lokaler (allmänna lokaler) är inte ett krav och är inte nödvändigt med tanke på brandvärnarens funktionsprincip eller utrymningssäkerheten i bostadshus. Brandvärnare i allmänna lokaler ökar också behovet av anvisningar och utbildning för de boende samt ökar drift- och underhållsåtgärderna.

Det ökade antalet brandvärnare i allmänna lokaler i bostadshus har ökat antalet obefogade larm från dessa brandvärnare då de boende ringer till nödcentralen om larmen. Utöver nödcentralens resurser använder utredningen av obefogade larm räddningsverkets resurser, eftersom räddningsverket måste köra till byggnaden, utreda orsaken till larmet på plats och ofta vänta på underhållsbolaget till exempel för att öppna dörrar eller kvittera larmet.

Obefogade larm och fel som orsakas av brandvärnare i allmänna lokaler hör till byggnadsägarens ansvar. De som bor i bostadshuset har i allmänhet inte möjlighet att lokalisera brandvärnare som larmar i allmänna lokaler eller utreda orsaken till larmet. Därför ska obefogade larm och fel på brandvärnare i praktiken skötas av servicebolaget. Man har dock lagt märke till att de boende, trots anvisningarna, oftast ringer till nödcentralen först när brandvärnaren larmar.

Om man vid planeringen beslutar att utrusta andra lokaler än lägenheter med brandvarnare, ska följande beaktas vid planeringen, byggandet och användningen:

1. Brandvarnarna ska vara adresserade och kopplas till brandvarnarcentralen, där man kan stänga av och koppla bort enskilda varnare eller hela systemet.
2. Brandvarnarna får inte vara grupperade så att ett larm utlöser flera larm.
3. Varje brandvarnare ska larma var och en för sig, för att det ska gå att lokalisera varnaren som larmar. Brandvarnarens larm från en lägenhet får inte nå brandvarnare i allmänna lokaler eller andra lägenheter.
4. Brandvarnarens manöverenhet (centralen) ska placeras på en lättillgänglig plats, till exempel i ett låsbart skåp i trapphuset (som t.ex. kan öppnas med brandlarmanläggningens nyckel).
5. Brandvarnarcentralen ska ha lokaliseringsscheman som också innehåller en beskrivning av varnarnas funktion.
6. Brandvarnarcentralens läge ska anges även utomhus. Rutten markeras med skyltar ("BRANDVARNARCENTRAL") från ingången till trapphuset mot gatan.
7. Ett ifyllt uppgiftskort över brandvarnarsystemet ska placeras i byggnadens trapphus på markplan. Uppgiftskortet innehåller information om systemets funktionsprincip, platsinformation samt instruktioner till de boende om hur de ska agera när systemet larmar i allmänna lokaler.
8. De boende ska ges tillräcklig information om systemets funktion. De ska instrueras om att obehöriga (inga tecken på brand) larm i allmänna lokaler ska anmälas till servicebolaget, inte till nödcentralen. Information om brandvarnarsystemet läggs också till i byggnadens räddningsplan, där systemets funktion beskrivs.
9. Brand- och felsignaler styrs till ett kontrollrum med kontinuerlig bemanning.
10. På grund av brandvarnarsystemen i allmänna lokaler placeras inte räddningsverkets nyckelbehållare i bostadshusen.
11. Om bostadsspecifika knappar för att stänga av brandvarnarna har installerats i lägenheterna, ska det ges tydliga anvisningar om dem och deras användning både i närheten av knapparna och i boendemappen. Exempel på en anvisning: Den boende kan stänga av brandvarnarens larm i x minuter x gånger med avstängningsknappen. Efter x gånger kan brandvarnaren inte längre stängas av.

INSTRUKTIONER FÖR ATT FYLLA I INFORMATIONSBLANKETTEN FÖR BRANDLARMSYSTEMET:

FYLL I OBJEKTETS UPPGIFTER I FÄLTEN SOM ÄR MARKERADE MED GULT PÅ BLANKETTEN. RADERA EXEMPLEN I DE GULA FÄLTEN. SKRIV UT INFORMATIONSKORTET OCH SÄTT UPP DET PÅ ANSLAGSTAVLAN I BOSTADSHUSET. OBS! KORTET HAR TVÅ SIDOR.

BRANDVÄRNARSYSTEM

Brandvärnarsystem avser ett system som är försett med en central enhet och som används i allmänna lokaler i bostadshus.

Brandvärnarsystemet gör inte automatiskt en nödanmälan till nödcentralen. Ring nödnumret 112 i händelse av en brand!

Bostadsaktiebolag/fastighetsaktiebolag XXXX

Bostadshusets adress: XXXXX

Lägenheterna i detta bostadshus har: **enskilda batteridrivna brandvärnare/brandvärnare som är anslutna till elnätet/ett brandvärnarsystem**

Bostadshuset har ett brandvärnarsystem i allmänna lokaler.

Brandvärnarsystemet omfattar följande områden: **XXXXX** (t.ex. vind, källare, trapphus, soptunneskydd, cykelförvaring)

Exakt placering av brandvärnarsystemets centralenhet: **XXXXX** (t.ex. trappa A, källare, tredje dörren till vänster?)

Underhållare av brandvärnarsystemet: **XXXXX** Tfn **XXXXX**

Om brandvärnarsystemet larmar, kvitteras larmet: **XXXXX** (t.ex. från centralenheten, den larmande värnaren???)

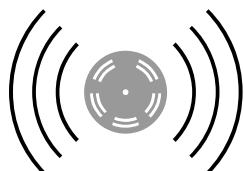
Byggnadsägaren ansvarar för underhållet av systemet. Centralenhetens placering i byggnaden markeras med skyltar, så att de boende och vid behov räddningspersonalen kan hitta centralenheten själva. Åtkomsten till centralenheten ska vara obehindrad (observera lås). Anvisningar för användning av enheten finns vid centralenheten. Brandvärnarna har oftast monterats i trapphuset för att larmet ska höra till lägenheterna. Det är bra om de boende kan visa räddningspersonalen vägen till centralenheten. Gå därför igenom hur man ska agera i händelse av ett larm med alla medlemmar i hushållet.

ANVISNINGAR FÖR HUR MAN SKA AGERA OM BRANDVÄRNARSYSTEMET LARMAR

1. AGERA PÅ SAMMA SÄTT SOM NÄR BRANDVÄRNAREN I HEMMET LARMAR
2. KONTROLLERA VAR LARMET KOMMER FRÅN (vilken brandvärnare som larmar/vilket rum larmet kommer från)
3. **RING 112** OM DU SER RÖK, ELD ELLER ANNAN OLYCKA
GÅ INTE UT UR LÄGENHETEN OM DET FINNS RÖK I TRAPPHUSET
4. OM DET KONSTATERAS ATT LARMET ÄR FALSKT
  - a. RING **XXXXX** (t.ex. servicebolaget, väktarbolag??) TFN **XXX**
  - b. ELLER KVITTERA ENHETEN SJÄLV GENOM ATT FÖLJA ANVISNINGARNA VID CENTRALENHETEN

Gör så här om brandvarnaren larmar

(Observera de fastighetsspecifika anvisningarna!)

Om du hör en brandvarnare larma i en allmän lokal, försök reda ut orsaken till larmet. **Om det finns rök i trapphuset: Lämna inte lägenheten, ring 112 omedelbart!**

ANVÄND INTE HISEN!

Om du upptäcker rök eller andra tecken på brand efter att du lämnat lägenheten

Släck om du kan.

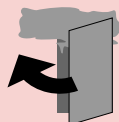

Ta dig till en säker plats.

Observera att detta också kan innebära att du ska gå tillbaka in i din lägenhet. **Gå inte genom röken!**

Stäng dörrarna efter dig.

Ring nödnumret 112

Vår adress är: XXXXX

Gå till brandvarnarsystemets centralenhet om du inte ser rök eller andra tecken på brand.

Placering: XXXXX

Kontrollera vilken brandvarnare som larmar med hjälp av centralenheten och ta reda på var varnaren finns.

Kontrollera orsaken till larmet. Om du har tillgång till primärläckningsutrustning, ta med den för säkerhets skull.

Ring XXXX för att kontrollera orsaken till larmet om du inte kan ta dig till varnaren som larmar.

Stäng av larmet enligt anvisningarna vid centralenheten om larmet är falskt. Försäkra dig alltid om orsaken till larmet innan du stänger av larmet!

Ring servicebolaget och rapportera det falska alarmet, så att personalen kan komma och kontrollera utrustningens funktion vid behov.

